

ညောင်ပင်သာကျေးရွာ

မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ညောင်ပင်သာကျေးရွာ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
အတိုကောက်စကားလုံးများ	၄
စကားချီး	၅
ညောင်ပင်သာကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်	၈
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၀
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၈

- (က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
- (ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
- (၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀
- (၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁
- (၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
  - (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
  - (ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
  - (ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
  - (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
- (၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈
- (၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
  - (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
  - (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
  - (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
  - (ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
- (၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
  - (က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
  - (ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
  - (ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ

၃၃

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား ၂၃-က စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၃-ခစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်
အခက်အခဲများ

ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်
အခက်အခဲများ

ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ဇယား၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ဇယား၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား ၄၈ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉

ကိုးကားစာရင်း

၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ

DRD ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

HIV ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်

MADB မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

MEB မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်

MMK မြန်မာကျပ်

MoALI စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

NGO အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း

PRA ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချိုး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန အား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ ကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်း များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေး ပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက် အလက်ရရှိ နိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ် ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်

လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင် အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

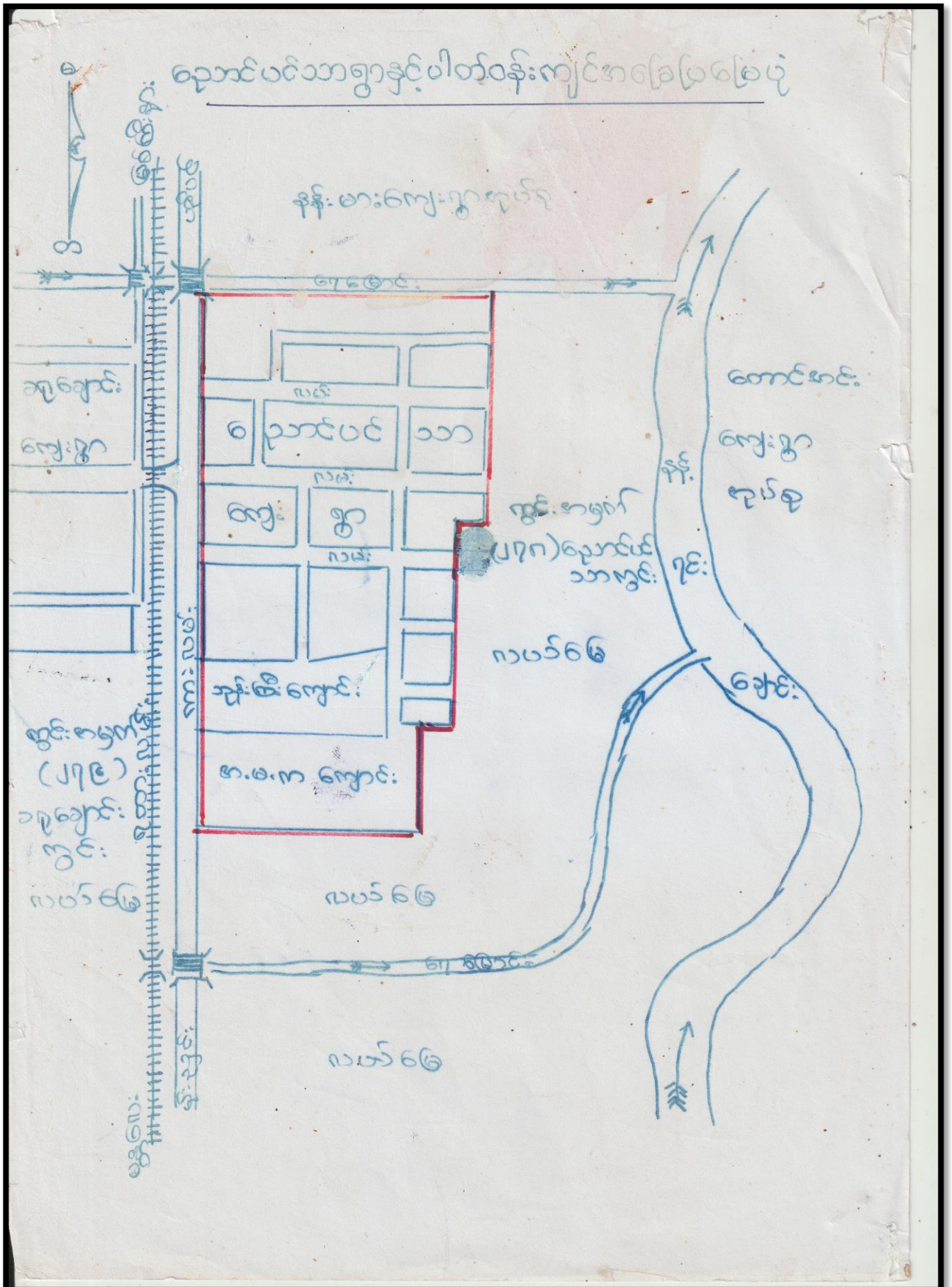
ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၁၆

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ညောင်ပင်သာကျေးရွာ
မိုးညှင်းမြို့နယ်

ညောင်ပင်သာကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုနိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုး ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုး ဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊စီမံချက်များကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည်ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ဗဟုမုန်တော်အောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည်ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော် တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော် တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများအနေ ဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများနိုင်ငံတကာငွေကြေး ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုမြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှု များ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီးအမြင် ရှင်းလင်းမှု ရစေကာဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကိုလူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့်စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် မန္တလေး-မြစ်ကြီးနား မီးရထားလမ်း၏ အရှေ့ဘက်တွင်ကပ်လျက်တည်ရှိသည်။ မီးရထားလမ်းနှင့်ယှဉ်ပြိုင်လျက် ကျေးရွာချင်းဆက် ကတ္တရာလမ်းမ တစ်ခုလည်းရှိသည်။ ကတ္တရာလမ်း အကျယ်မှာ ၁၀ပေမျှသာရှိသဖြင့် ကား(၂)စီးမရှောင်ကွင်းသာအောင် ကျဉ်းမြောင်းလျက်ရှိပါသည်။ လမ်းတိုးချဲ့အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်နေသော်လည်း ကျေးရွာဘက်သို့မရောက်ရှိလာသေးချေ။ အနီးမြို့အနေဖြင့် ကျေးရွာတောင်ဘက်(၈)မိုင်အကွာတွင် မိုးညှင်းမြို့နှင့် မြောက်ဘက်(၁၀)မိုင်အကွာအဝေး၌ ဟိုပင်မြို့ရှိသည်။ ကျေးရွာအနောက်ဘက်တွင် ပြည်ထောင်စုကားလမ်းမကြီးမှာ အနောက်တောင်တန်းများအခြေမှ ဖောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ နယ်မြေလုံခြုံရေးအတွက် တပ်ရင်း(၂)ရင်းရှိသည်။ ရေဝေရေလွှဲများပေါများသဖြင့် တောင်များမှာ စိမ်းစိုလျက်ရှိသည်။ ၎င်းအနောက်ဘက်တောင်တန်းကို ကျော်ဖြတ်သွားရန် ကတ္တရာလမ်းမကြီးတစ်ခုလုံးဖောက်လုပ်ထားသည်။ ကချင်ပြည်နယ်၏ နာမည်ကျော်ကြားသော အင်းတော်ကြီးအိုင်သို့ သွားရာလမ်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုလမ်းမှ ကျောက်စိမ်းတွင်း ဖားကန့်၊ တာမခံသို့ဆက်၍ သွားလာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအရှေ့လက်၌လည်း မှိုင်းညို့သောတောင်တန်းကြီးများရှိသည်။ တောင်တန်းနှစ်ခုကြားလွင်ပြင်ဒေသ၌ တည်ရှိသော ကျေးရွာလေးတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ရွာ၏ဘေးပတ်ဝန်းကျင်တွင် လယ်ကွင်းများရှိပြီး အရှေ့ဘက်တွင်ကပ်လျက် နန့်ရင်းချောင်းလဲရှိသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိကြပြီး မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ကာ မြေဆီအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတမထွက်ရှိပါ။ တောင်သူအချို့မှာ လယ်ယာမြေတွင် သီးနှံစိုက်ပျိုးရန် ကဝဆည်မှ ရေကို အခြားကွင်းများ၏ပိုလျှံရေမှ အဆင့်ဆင့်ရောက်ရှိလာသောရေဖြင့် စိုက်ပျိုးရသဖြင့် ရေလုံလောက်စွာမရှိပါ။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် ဧက (၂၂၅)ဧကရှိပြီး စပါးနှင့်မြေပဲကို စိုက်ပျိုးသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၀၅)စုနှင့် ကျား(၂၇၀)၊မ(၃၅၀) လူဦးရေပေါင်း(၆၂၀)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှ(၅.၉)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း(၅)ဦးထက် သာလွန်ပါသည်။ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေပေါင်း၏ ၆၀.၃၂%ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် (၁၀.၄၂)%မျှ ပိုများ သည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့်လျော့နည်းပါသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၃၀%သည် ဆင်းရဲနှင့်အလွန်အိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ်ခံယူပြီး ၁၇%သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့် ၁၉%သည် အလယ်အလတ်ရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု လက်လှမ်းမှီမှု လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါသောကြောင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထား မကောင်းမွန်ပါ။ လက်သမား၊ပန်းရံ အငှားလုပ်ကိုင်စားသောက်သော အိမ်ထောင်စုများသော ကြောင့် စီးပွားရေးမကောင်းမွန်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများခြင်း၊ရွာငယ်ခြင်း၊ ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများပြားခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေနှင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံနည်းပါခြင်းတို့ကြောင့် စီးပွားရေးအခြေအနေ အသင့်အတင့်သာ ရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင်ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စု ၃၀%ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၁၀%မှာ သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားပြီးမှ နပ်မှန်စားသုံးနိုင် ကြောင်း၊၂၀%မှာ သူတစ်ပါးထံမှ မချေးမငှားဘဲ ဖလခန့်စားသုံးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေး တင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံသိရှိခဲ့သောအိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ -၅၀၀၀၀ကျပ်မှ ၅၀၀၀၀၀ ကျပ်ထိတင်ရှိနေကြသည်။ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၁%ခန့်သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲကာ မိသားစုဦးရေ များပြားကြသည်။ ရွာပြင်ပသို့သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အလုပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်

လူရွယ်များသည် လိင်မှတဆင့် ကူးစက်တတ်သည့် ရောဂါများ အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အန္တရာယ်တို့ ရှိတတ်ကြသည်။ ယခုနှစ်ပိုင်းများတွင် အဝေးပြေးကားလမ်းပေါ်တည်၍ ယာဉ်မတော်တဆမှု ဖြစ်ပွားမှုများလာခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်က ယာဉ်မတော်တဆမှု (၉)မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ရွာသားအချို့ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုများရှိခဲ့သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားများသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေး အလယ်အလတ် ကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရအသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာရေးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန် ကြပါသည်။ အမျိုးသမီး၊လူငယ်လူရွယ်၊ သင်ကြီးပိုင်းတို့သည် တကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များလိုအပ်သည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ငှာလုံခန့်ဝေးသော ကျေးလက်ဆေးခန်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲသောနေရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် သွားရောက်အလွယ်တကူ ကုသနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံ့ကင်၊ မော်တာတုံ့ကင်များမှ မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံ အရေးအဖတ်၊အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်များပြားသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲရှိ မူလတန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက် သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲ ဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ကျေးရွာတွင် ကျား-မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရသည်။ ကျား-မရေးရာဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာ သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သောအိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာ ရရှိသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့် မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောကျားလေးအရေအတွက်ထက် ပိုများနေ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာအမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (၄)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ (၂)ဖွဲ့တို့ရှိသည်။ ယင်းအဖွဲ့များအနက် ပြင်ပမှ ဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့မှာ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး လှုပ်ရှားမှုအားကောင်းသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့်မြေပဲကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးစိုက်ဧက(၂၂၅)ရှိပြီး သီးထပ် အဖြစ်မြေပဲအနည်းငယ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးပျမ်းမျှအထွက်မှာ(၉၀)တင်းထွက်ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်းကုမ္ပဏီများ မှလည်း တောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည်။ တောင်သူလယ်သမားအများစုမှာ နွားဖြင့် သာထွန်ယက်ပြီး ကားဖြင့်ထွန်ယက်ရန်တဝက်ခန့်သာရှိသည်။ အစိုးရစိုက်ဘဏ်မှ မိုးစိုက်ပျိုး စရိတ် တစ်ဧက(၁၅၀၀၀၀)ကျပ်ထုတ်ချေးပေးသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရန်အတွက် ဆည်မြောင်းရေပေးမှု မရှိသောကြောင့် မိုးခေါင်နှစ်များတွင် ရေအခက်အခဲဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေများတွင် တစ်ခါတစ်ရံ ပိုးမွှားများကျရောက်သည့်အခါ ဖျက်ပိုးများအား ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းပြီး ပိုးသတ်ခြင်း ပြုလုပ်ကြရသည်။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စုအရေအတွက် တစ်ရွာလုံး၏ ၂၂.၈၆%ရှိသည်။ ကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စုသည် ၃၆.၁%ရှိသည်။ ရာသီလိုက်ဖြစ်တတ်သော တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ အထူးသဖြင့် ကြက်လည်လိမ်ရောဂါနှင့် ဝက်နာရွက်ပြာရောဂါ ဝမ်းပျက်၊ဝမ်းလျောရောဂါများ ဖြစ်တတ်သည်။ထိုရောဂါများကို မြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနမှ လာရောက်ပညာပေးကုသပေးပါ သည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာအတွက် မြို့နယ်သမ္မတအသင်းစုမှ ချေးငွေများကို တစ်ဦးလျှင် (၃၀၀၀၀၀)ကျပ်မှ (၅၀၀၀၀၀)ကျပ်ထုတ်ချေးပေးပါသည်။အတိုးနှုန်း(၁.၅)%ကျပ်ဖြစ် ပါသည်။ ရွာထဲမှ ချေးငွေချေးသူထဲမှ ချေးလျှင်အတိုးနှုန်းမှာ(၅)ကျပ်မှ(၁၀)ကျပ်ထိ ဖြစ်သော ကြောင့် အခက်အခဲများရှိကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ နေ့စားအလုပ်၊ ဈေးရောင်း၊ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊အစိုးရဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ လက်လုပ် လက်စားအလုပ် များမှာ ၁၂လရာသီပတ်လုံး လုပ်ကိုင်နိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင်အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလား

အလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။လက်လုပ်လက်စားအများစုမှ ပန်းရံ၊လက်သမား၊ကျဘမ်း အလုပ်များဖြစ်ကြပါသည်။

(ဃ)သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

တောင်သူများအနေနှင့်ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားလာသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ပုလင်းခွံ၊ဘူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည်မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး စိုက်ဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေကို တစ်နှစ်(၁.၅)ကျပ်နှုန်းဖြင့် တစ်ဧက(၁၅၀၀၀၀)ကျပ်နှုန်းနှင့် (၁၀)ဧက ချေးယူနိုင်ကြသည်။ တောင်သူများကို တစ်ခိုင်လုံးရွှေ သမလိမိတက် တစ်ဦးလျှင်(၅၀၀၀၀၀)ကျပ်၊အတိုးနှုန်း(၁.၅)ကျပ်ဖြင့်လည်း ချေးငွေထုတ်ချေးပေးပါသည်။ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းမျိုးစုံ၊ ကျန်းမာရေး၊ရိက္ခာ၊ပညာရေး၊စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်တို့အတွက် လိုအပ်သလို အသုံးပြုသုံးစွဲကြသည်။ ကျေးရွာအတွင်းဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေးယူထားကြပြီး အကြွေးငွေ(၅၀၀၀၀)ကျပ်မှ (၁၀၀၀၀၀၀)ကျပ်အထိ ချေးယူထားကြောင်းတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း ၁၀၈ပေ×၃၀ပေ×၁၂ပေအရွယ်ရှိ သွပ်မိုး၊အုတ်နံရံ ကာနှင့် ပျဉ်ခင်း(ကြမ်းခင်းဆွေးမြေပျက်စီးနေသဖြင့် ပြုပြင်ရန်လို)ဆောက်လုပ်ထားပါသည်။ မူကြိုကျောင်းတွင် ဆရာမမရှိသဖြင့် ငှားရမ်းအသုံးပြုရခြင်းတို့ကြောင့် မူကြိုကျောင်းဆောင်အသစ်နှင့် ဝန်ထမ်းအိမ်ယာဆောက်လုပ်ရန်လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျောင်းဝင်းလုံခြုံရေးအတွက် ဝင်းခြံကာရန် လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

သောက်သုံးရေအတွက် လက်နှိပ်တုံကင်နှင့်မော်တာသုံး ရေတုံကင်တပ်ဆင်သုံးစွဲကြပြီး ရေတွင်းအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ရွာတွင် ရေတွင်း(၁၅)တွင်းရှိပြီး တုံကင်(၇၂)တွင်းရှိသောကြောင့် ရေသုံးစွဲမှုလုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။ငွေကြေးအဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားကြပြီး အသင့်အတင့်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများမှာ မြေကျင်းတူး အိမ်သာများဖြစ်ပြီး တောထိုင်စွန့်များမရှိပါ။ စာသင်ကျောင်းတွင် ကျောင်းအိမ်သာ အုတ်သပ်ရပ်စွာ ပြုလုပ်ထားပြီး သောက်ရေမှာ ရေစစ်ကန်နှင့် ပြုလုပ်ထားပါသည်။ အိမ်သာမှာ (၃)ခန်းတွဲတစ်လုံးနှင့်

(၂)ခန်းတွဲ တလုံးဆောက်လုပ်ထားပါသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားသီးသန့်မရှိပေ။ ကျေးရွာရှိ လူမှုရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့် ပျော်ရွှင်စွာ ကပြဆင်နွှဲကြသည်။ အပျိုလူပျိုအသင်းပိုင်စက်၊မီးစက်နှင့် ချဲ့စက်များ တည်ထောင်ထားသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာရှိရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး လမ်းအကျယ်မှာ ၃၀ပေ ဖြစ်သည်။ မိုးရာသီတွင် ချိုင့်ခွက်များဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရွံ့ဗွက်များဖြစ်ခြင်း၊ လမ်းမြေမညီညာခြင်း ကြောင့် သွားလာရန်ခက်ခဲခြင်းကြောင့် လမ်းအားလုံး ကတ္တရာလမ်း(သို့) ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းပေး သင့်ကြောင့် တွေ့ရှိရပါသည်။ နန်းမားကျေးရွာနှင့်ရွာချင်းဆက်လမ်းတွင် ၂၀ပေ×၇ပေ×၆ပေ အရွယ်ရှိ တံတား အသစ်ဆောက်လုပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် သွားလာနေထိုင်ရန် အဆင်ပြေသည်။ ရွာသားများ မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး သတင်း အရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလိုဆက်သွယ်နိုင်သည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါး ရေးစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းတွင် (၁၀)တစ်စုဖွဲ့စည်းပြီး (၁၀)အိမ်စု (၁၀)စုတွင် ရာအိမ်မှူးတစ်ယောက်ဖွဲ့ အုပ်ချုပ်ထားပြီး ကျေးရွာအတွက် ကြက်ခြေနီ၊ မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့များဖွဲ့၍ စောင့်ရှောက်မှုပေးကြောင်းသိရပါသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းပြင်ပမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာသည်။ လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့်ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ကျောင်းသူ/သားများအတွက် စာဖတ်ချိန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရေးအတွက် အထောက်အကူပြု သည်။

ကျေးရွာတွင်(၁၀၅)အိမ်ထောင်စုရှိသည့်အနက် မဟာဓါတ်အားလိုင်မှ လျှပ်စစ်မီတာသုံးစွဲသည့် အိမ်ထောင်စုမှာ(၄၁)ရှိကြောင်းသိရှိရပါသည်။ လျှပ်စစ်မီး မသုံးစွဲအိမ်ထောင်စုမှာ (၄၁)အိမ်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ၎င်းအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိလယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ သယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။လယ်ယာမြေထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများအဖို့ အထွက်နှုန်းတိုးမြှင့်အောင် အားစိုက်လုပ်ကိုင်ရပေမည်။ နွေစပါး သီးထပ်နှင့် အခြားသီးနှံပင်စိုက်ပျိုးရန် ခက်ခဲပြီး ဆည်မြောင်းမှာရေလုံလောက်မှုမရှိသဖြင့် လယ်ယာမြေစိုက်ပျိုးရာတွင် ခက်ခဲမှုရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာပေးလိုအပ်ပြီး လယ်ယာမြေစိုက်ပျိုးမှုအတွက် မြေဩဇာနှင့်စက်များလိုအပ်သည်။ ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းမှု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် လိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။ ကုန်ထုတ်တံတား (၁)စီးတည်ဆောက်ရန်လိုအပ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ ရေလွှဲဆည်(၁)ခုတည်ဆောက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဒေသထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်အသုံးပြုရောင်းချနိုင်ရန်အတွက် ရှိသင့်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ အပျိုလူပျိုပိုင်ဆိုင်မှုလုပ်ငန်းများ အသုံးပြုရန် အဓိက (စတီး) မဏ္ဍပ်လိုအပ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ ပွဲလမ်းသဘင်များတွင် ချက်ပြုတ်စားသောက်ရေး အတွက် ဒါန်အိုးကြီး၊ဒါန်အိုးငယ်များ၊အိုးခွက်၊ပုဂံများနှင့် မဏ္ဍပ်နှင့်ခန်းမတစ်ခု လိုအပ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ကျေးရွာတွင်အရင်းအနှီးငွေ၊နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစား ငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေအတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။အလားတူပင်ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာများ ထွန်းကား လာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးပညာ သင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဌာနများတွင် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်သူများက တစ်ဖန် ကျေးရွာတွင်ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုကာထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

ဂ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာ များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြု ချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။ကျေးရွာတွင်းကွန်ကရစ်လမ်းခင်းရန် မီးသတ် ရေကန်တည်ဆောက်ရန်၊စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း တည်ဆောက်ရန် မူကြိုကျောင်း ဆောက်လုပ်ရန် ဝင်းခြံစည်းရိုးကာရန်၊အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးဆောက်လုပ်ရန်၊လူနာတင်ယာဉ်တစ်စီးနှင့် ဘောလုံးကွင်းနှင့်အားကစားဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့လိုအပ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံ တော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံ ချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာအသုံးပြုနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေစိုက်ဧက(၂၂၅) ရှိသော်လည်း သီးထပ်အဖြစ်စိုက်ပျိုးရန် မြေဩဇာနှင့်ရေအခက်အခဲကြောင့် သီးထပ်သီးနှံမစိုက်ပျိုးနိုင်ကြပါ။ မြေပဲအနည်းငယ်သာ စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ သဘာဝမြေဩဇာ၊ နွားချေး၊ ကြက်ချေးနှင့် သစ်ရွက်ဆွေး မြေဩဇာများသာ အများဆုံး သုံးစွဲကြပါသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများ တစ်ခါတစ်ရံ ကျရောက်တတ်ပါသည်။ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် မြေဩဇာများကို ပုဂ္ဂလိကဆိုင်ရာများတွင် ဝယ်ယူသုံးစွဲရာတွင်ငွေကြေးပိုမိုကုန်သော်ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ ပိုးသတ်ဆေးများ မြေဩဇာနှင့် စိုက်ပျိုးနည်းပညာကောင်း လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ကျွန်ုပ်ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုဝင်များသောကြောင့် မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းလိုအပ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ လူငယ်လူရွယ်များနှင့်လိုက်ဖက်သော စားဝတ်နေရေးဆိုင်ရာ၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းနှင့်အလုပ်များ ဖန်တီးပေးရန်လိုအပ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ လိုင်စင်ရသစ်အရောင်းဆိုင်များ ဖွင့်လှစ်ပေးရန်လိုအပ်ကြောင်းလဲ သိရှိရပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၁။ ကျေးရွာတွင်း လမ်းဘေးဝဲယာရေနှုတ် မြောင်းပြုလုပ်ခြင်း	၁၀၀	၁	- စီမံချက်ထဲရေးဆွဲရန် အကုန်အကျ များမည့် လမ်း၊ တံတားများ ပံ့ပိုးငွေ တောင်းခံရန် - ပြန်လုံးများအား ကျေးရွာမှ ဝိုင်းဝန်းပြုပြင်ရန်	ကျေးလက် ဦးစီး
	၂။ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ရန်၊ မူကြိုကျောင်း ဆောက်၊ခြံဝန်းကာ၊ ဝန်ထမ်းအိမ်ယာ	၉၉	၂	• နိုင်ငံတော်စီမံချက်၌ ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ကျေးရွာလုပ်အားရှိ၊ မြေနေရာအကျယ်အဝန်းရှိ -	
	၃။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး	၉၅	၃	- စီမံချက်ထဲရေးဆွဲရန် ကျေးရွာလုပ်အားရှိ မြေနေရာရွေးချယ်မှု ရှိ	-
	၄။ မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရရှိရန်	၉၁	၄	- ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	

၅။ လူနာတင်ယာဉ်(၁)စီး	၈၈	၅	- ရပ်မိ/ဖများနှင့်တိုင် ပင်ညှိနိုင်ပြီး သင့်တင့် သောနှုန်းကို ကောက်ခံရန်၊ ကျေးလက်ဦးစီးဌာန ထံ တင်ပြတောင်းခံ ရန်	
၆။ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ကို ဖြေရှင်းပေးရန်	၇၆	၆	-ကျောင်းပညာရေး သင်ရိုးညွှန်းတမ်းထဲတွင် ရေးသွင်းရန် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖမ်း ဆီးအရေးယူမှုများ ပြုလုပ်သင့် မိဘ ပြည်သူပါဝင်လာ အောင် လုပ်ဆောင်သင့်	-
၇။ ကျေးရွာအတွက် စတိုးမဏ္ဍာပ်တစ်ခုလို	၇၅	၇	- သင့်တင့်သောရန်ပုံ ငွေရှာနိုင်၊လုပ်အား အင်အားရှိ၊ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတွင် တောင်းခံသွားရန်	
၈။ ရေလွှဲဆည်(၂)ခုပြန်လည် ပြုပြင်တည်ဆောက်ရန်	၆၂	၈	-ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်တွင် ထည့်သွင်းတောင်းခံ ရန်၊ဆည်များပြုပြင် တည်ဆောက်ရန်	
၉။ ကျေးရွာကုန်ထုတ်တံတား(၁)စီး တည် ဆောက်ရန်	၆၀	၉	-ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး တွင်တောင်းခံရန် ကျေးရွာလုပ်အားနှင့် ပူးပေါင်းဖြေရှင်း	

၁၀။ အားကစားကွင်းဆက်စပ် ပစ္စည်းလိုအပ်	၅၇	၁၀	-သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားရန်
၁၁။ မီးသတ်ရေကန်တည်ဆောက်ရန်	၅၃	၁၁	• ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၌ ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ကျေးရွာ၌ လုပ်အား ပါဝင်နိုင်အောင် အကြပ်ခွဲတမ်း ကောက်ခံရင်ဖြစ်နိုင်
၁၂။ စပါးဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ပေးရန်	၅၁	၁၂	• စိုက်ဘဏ်မှ ငွေထုတ် ချေးပေးမှုရှိ
၁၃။ ဓါတ်မြေသြဇာဈေးနှုန်းနှိမ်ချရန်	၅၀	၁၃	-ဈေးနှုန်းသက်သာ သည့်ဈေးနှုန်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ပေး
၁၄။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များဖန်တီးပေး ရန်	၄၈	၁၄	-ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားရန်
၁၅။ လိုင်စင်ရသစ်အရောင်း ဆိုင်များဖွင့်လှစ်ရန်	၄၁	၁၅	-သက်ဆိုင်ရာ သစ်တောဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် သွားရန် -ဒေသအတွက်လိုအပ် သောသစ်များ အချိန် ရာသီမရွေးဝယ်ယူရရှိမှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်
၁၆။ ကျား-မဖိနှိမ်မှုလျော့ချ	၄၀	၁၆	-ကျေးရွာရပ်မိ/ဖများ မှ ဖြေရှင်းအမျိုးသ မီးရေးရာ၊

အခွင့်အရေးတန်းတူရရှိရန်	မိခင်နှင့် ကလေးအဖွဲ့အစည်း မှ ဖြေရှင်းနိုင်	
၁၇။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ဆေးဝါး	၃၇	၁၇
၁၈။ အိုးခွက်ပန်းကန်ခန်းမတစ်ခုလို့	၃၂	၁၈
၁၉။ ဒေသထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ဈေးကွက် ဖန်တီးပေးရန်	၂၈	၁၉
-သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားရန်		
-ကျေးရွာမှ ပူးပေါင်း ဖြေရှင်းရန်		
-သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားရန်		

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ ကျေးရွာတွင်း လမ်းဘေးဝဲယာရေနှုတ်မြောင်းပြုလုပ်ခြင်း	၁	—	—	—	—	—
၂။ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ရန်၊မူကြိုကျောင်းဆောက်၊ခြံဝန်းကာ၊ဝန်ထမ်းအိမ်ယာ	၂	—	—	—		
၃။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး	၃	—	—	—	—	
၄။ မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရရှိရန်	၄	—	—			
၅။ လူနာတင်ယာဉ်(၁)စီး	၅	—	—	—	—	—
၆။ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ကို ဖြေရှင်းပေးရန်	၆	—	—	—	—	—
၇။ ကျေးရွာအတွက် စတီးမဏ္ဍာပ်တစ်ခုလို	၇	—	—	—	—	—
၈။ ရေလွှဲဆည်(၂)ခုပြန်လည်ပြုပြင်တည်ဆောက်ရန်	၈	—	—			
၉။ ကျေးရွာကုန်ထုတ်တံတား(၁)စီးတည် ဆောက်ရန်	၉	—	—			
၁၀။ အားကစားကွင်းဆက်စပ်ပစ္စည်းလိုအပ်	၁၀	—	—	—	—	—
၁၁။ မီးသတ်ရေကန်တည်ဆောက်ရန်	၁၁	—	—			
၁၂။ စပါးဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ပေးရန်	၁၂	—	—	—	—	
၁၃။ ဓါတ်မြေဩဇာဈေးနှုန်းနှိမ့်ချရန်	၁၃	—	—	—	—	—
၁၄။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေးရန်	၁၄	—	—	—	—	—
၁၅။ လိုင်စင်ရသစ်အရောင်း ဆိုင်များဖွင့်လှစ်ရန်	၁၅	—	—	—	—	—

၁၆။ ကျား-မဖိနှိမ်မှုလျော့ချ အခွင့်အရေးတန်းတူရရှိရန်	၁၆	—	—	—	—	—
၁၇။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ဆေးဝါး လုံလောက်ရန်	၁၇	—	—	—	—	—
၁၈။ အိုးခွက်ပန်းကန်ခန်းမတစ်ခုလို့	၁၈	—	—	—	—	—
၁၉။ ဒေသထွက်ကုန်ပစ္စည်းများဈေးကွက် ဖန်တီးပေးရန်	၁၉	—	—	—	—	—

၈။ လူနေမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်မူးယစ်ဆေးဝါးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်လူနေမှုတိုးတက်ရေး အလွန်လိုအပ်ပါသည်။ အသိပညာပိုင်းဆိုင်ရာ လူငယ်လူရွယ်များသည် မူးယစ်ဆေးဝါးကိုသုံးစွဲခြင်းနှင့် အရက်သေစာသောက်စားခြင်းများ များပြားလာကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၉) စီမံကိန်းစီမံချက်နှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနည်းလည်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသောပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိစေရန်ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုကငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကာလ ဖော်ထုတ်ဦးစားပေးတန်းစီ ခဲ့ကြသည်။စီမံချက်များသည်မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်သုံးနှစ်ကာလ စီမံချက်များအတွက် ကျေးရွာလူထုကငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကာလ ဖော်ထုတ်ဦးစားပေးတန်းစီ ခဲ့ကြသည်။စီမံချက်များသည်မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်သုံးနှစ်ကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော် လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တလျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံချက်များကို ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ရာတွင် လူထုအင်အားလိုအပ်ပါသည်။

(ခ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များဦးစားပေး ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲ ရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက် လုပ်ငန်း များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်းအ သုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၂	ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံ တော်စေသည့်ကျောင်း အဖြစ် ဖန်တီး တည်ဆောက်ခြင်း၊			√		
၃	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး။			√		
၄	ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုရရှိရန် ဆောင် ရွက်ခြင်း			√		
၅	သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊				√	
၆	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများစွမ်းရည်မြှင့်အစီအစဉ်များလုပ်ဆောင်ခြင်း				√	
၇	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်းလယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် **ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန**၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာအကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါသည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ

- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထား သော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာမြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနကတာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စ မျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်

ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေ များအားစနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကိုရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာရည်ရွယ်သည့် အတိုင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော် သော နည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင်ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း; ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့ကမိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာကနဦး သတင်းအချက် အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်း အချက်အလက်များ ပေါ်မူတည်၍တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့်အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေး မှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ပြဿနာများ၊

- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည်

(၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကိုပြုစုပြင်ဆင်ပြီးသက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကိုအဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှာမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီအထောက်အပံ့များစသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက် အလက်များပေါ်မူတည်၍တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့်အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၄	၇	၁၁	၁.၇၇%
၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်အောက်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၇	၂၃	၄၀	၆.၄၅%
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၀	၂၃	၄၃	၆.၉၄%
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၃၂	၄၇	၇၉	၁၂.၇၄%
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၇၃	၂၀၁	၃၇၄	၆၀.၃၂%
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၄	၄၉	၇၃	၁၁.၇၇%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ-၆၂၀		၂၇၀	၃၅၀	၆၂၀	၁၀၀%
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၁၀၅		တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၆			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ညောင်ပင်သာကျေးရွာအတွင်း အလုပ်လုပ်နိုင်သူစုစုပေါင်း(၃၇၄)ဦး ရှိပြီး ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၆၀.၃၂)%ရှိပါသည်။သက်ကြီးရွယ်အို(၆၀)နှစ်အထက် စုစုပေါင်း(၇၃)ဦးရှိပြီး ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့်(၁၁.၇၇)%ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး အိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း(၁၀၅)စုရှိပြီး တစ်အိမ် ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ (၆)နှုန်းရှိပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
၁	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃၂		၁၆	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား	၂၂		၂၅	-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၂	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁		၁	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၃	ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၆	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-		-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၇	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၉		၄	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂၂		၁၈	-	
၈	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				၃	
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၀	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄				
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၁	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၂	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၃	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၄	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၆	ပညာရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂			၃၀	ပညာရေးဆရာမ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	-		
၁၇	ကျန်းမာရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၈	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၉	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅		၁၀		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၇		၁၁	-	
၂၀	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁		၁	-	
	စုစုပေါင်း	၁၀၅	-	၈၆		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ ကျေးရွာအတွင်း ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်မှုနည်းပါးခြင်း၊ အငှားလိုက် အိမ်ထောင်စုများပြားခြင်း၊ ပန်းရံလက်သမား လက်ခစား အငှားလိုက်အိမ်ထောင်စုများ များပြားခြင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာလုပ်ငန်းအတွက် ကျားလုပ်ခနှုန်းအများဆုံးမှာ တနေ့လျှင် ၅၀၀၀ကျပ်ရှိပြီး အမျိုးသမီးလုပ်အားခမှာ ၄၀၀၀ကျပ်နှုန်းရရှိကြောင်းနှင့် ပန်းရံလက်သမားမှာ ကျား ၅၀၀၀ ကျပ်နှင့်အမျိုးသမီးလုပ်အားခမှာ ၄၀၀၀ ကျပ်ရရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၂၂၅	သင့်	မရ	ကဝဆည်
ယာမြေ /တောင်ယာ	၄၁			
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၄			
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	-			
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	-			
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ မြေ	-			
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-			
စားကျက်မြေ	-			
ပလပ်မြေ	-			
အခြား	-			
စုစုပေါင်း	၂၇၀			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မိုးရေကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးရသည်။ ကဝဆည်ရှိသော်လည်း တိုက်ရိုက်
ရေသွယ်မြောင်းမဟုတ်သော်ဘဲ အဆင်သင့်ရေစက်ခံဖြင့်သာ အသုံးပြုရသဖြင့် ရေရရှိမှုနည်းပါးခြင်း၊ လုံလောက်
ခြင်းမရှိပါ။ နွေကာလတွင် ရေလုံးဝမရရှိပါသဖြင့် စိုက်ပျိုး၍မရပါ။ ရေပေါက်အမှတ် (၆၀၅) (၆၀၆) များရှိ ဆည်အား
ပြုပြင်မွမ်းမံပေးပါက ရေရရှိမှုပိုမိုလာနိုင်ပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမီ
အခြား ရင်းမြစ်များ	သင့်	လွယ်
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	လက်လှမ်းမမီ
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	နည်း	ခက်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝတွင်းထွက်သယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ နွားစာ အတွက်မြက်များကို လယ်ကန်သင်းများတွင်သာ အလွယ်တကူရရှိနိုင်သည်။ စားကျက်မြေသီးသန့် မရှိတော့ပါ။ ဆေးဘက်ဝင် အပင်များမှာ ဒေသတွင်း သာမန်တွေ့ရများသောအပင်များသာ ရှိသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၉	၁၂	၁	-
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်အိမ်	ပျဉ်ထောင်ပျဉ်ခင်း သွပ်ခိုး	ထရံကာ၊ပျဉ်ခင်း	ထရံကာ၊ကြမ်းခင်း၊ သက်ကယ်မိုး
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန် စက်၊နွား	လက်တွန်းထွန်စက်၊ နွား	နွား	
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ထော်လာဂျီ၊ ဆိုင်ကယ်	ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး	ဆိုင်ကယ်၊စက် ဘီး	
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်၊အရောင်း အဝယ်	ကျဘမ်း၊လယ်၊ အရောင်းအဝယ်	ကျဘမ်း	ကျဘမ်း
အိမ်ထောင်စု - ၁၀၅	၂၀ (၁၉%)	၂၂ (၂၀%)	၃၂ (၃၀%)	၃၁ (၂၉%)

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုနည်းပါးပြီး ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု များပြားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

(ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်			တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၁၈		တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား
၆ လ မှ ၁၂ လ အထိ	၀	၀	တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း အဆင့်(၃)နှင့်(၄) အိမ်ထောင်စုသမားများသည် ဝမ်းစာရေးအတွက် တစ်နေ့လုပ် တစ်နေ့စား လုပ်စားနေရသော လူများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	-		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	-		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	-		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာအတွင်း မိဘမဲ့ဉာဏ်ရည်နိမ့်၊ အသက်(၁၆)နှစ်အထက် မိန်းကလေး တစ်ဦးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	လုပ်ငန်းရှားပါးချိန်တွင် ချေးငှား
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု(မြေစိုက်ပျိုးရေး)	မြင့်	လယ်ယာတိုးချဲ့ရန်မရှိစိုက်ပျိုးရေးလုံ လောက်မှုမရှိ
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	လတ်	
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	
၇	ငလျင်	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	နိမ့်	
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	နိမ့်	
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	လတ်	
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	လတ်	ကျွဲ၊ နွား၊ ခွာနာ၊ လျာနာဖြစ်ခြင်း၊ ဝက်နားရွက် ပြာ၊ ကြက်လည်လိမ်
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	
၁၉	အခြား	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာလုပ်ငန်းပြီးဆုံးချိန်တွင် ပန်းရံလုပ်ငန်းအများဆုံး
လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဖားကန့်ကျောက်မှော်သို့ အလုပ်သွားလုပ်သူ အနည်းငယ်သာရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	လတ်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါး
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါး
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
	ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ		
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူ များ (IDP)	နိမ့်	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးချိန်တွင် ချေးငှားစားသောက်ရ
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေ့တွင်းလုပ်သား	နိမ့်	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲ
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	မြင့်	ဆေးထိုးအပ်မှ ကူးစက်နိုင်
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	လတ်	ဒေသတွင်း လက်လီ၊ လက်ကားရောင်း
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	
၂၁	အခြား	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လက်လုပ်လက်စားများပြားပြီး အလုပ်အကိုင်ရှားပါးချိန်တွင် ချေးငွေများကို ငွေတိုးပေး၍ ချေးယူသုံးစွဲခြင်းကြောင့် ကျပ်တည်းမှုပြဿနာ၊ ကျေးရွာရှိလူငယ်ထု အတွင်း မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုကြောင့် လူမှုရေးပြဿနာ၊ ကျန်းမာရေးကူးစက်ရောဂါ ပြဿနာများ ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ရပ်မိရပ်ဖ	၃	၁၀	၀	၁၀	ဘက်စုံကူညီ	၄	၇
၂	မိခင်နှင့်ကလေး	၂		၂၀	၂၀	အမျိုးသမီးကာကွယ်	၅	၇
၃	အမျိုးသမီးရေးရာ	၂		၂၀	၂၀	အမျိုးသမီးကာကွယ်	၅	၇
၄	မီးဘေးကြိုတင်ကာကွယ်မှု	၂	၇	၃	၁၀	မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေး	၄	၇
၅	ဂေါပကအဖွဲ့	၃	၂၀	၈	၂၈	ဘာသာရေး	၅	၇
၆	ဓမ္မစင်္ကြာဝတ်ရွတ်အသင်း	၃		၄၂	၄၂	ဘာသာရေး	၅	၇
၇								
၈								
၉								
၁၀								

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊

ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရပ်မိရပ်ဖများသည် ကျေးရွာ၏လိုအပ်သောနေရာများတွင် ဘက်စုံ ကူညီဆောင်ရွက်ပြီး မိခင်နှင့်အလေး၊အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့သည် ကျေးရွာရှိအမျိုးသမီးထု၏ လိုအပ်ချက်ကို ကူညီဆောင်ရွက်ပြီး မီးဘေးကြိုတင်ကာကွယ်ကျေးရွာတွင် ရပ်မိရပ်ဖများသည် ကျေးရွာ၏လိုအပ်သော နေရာများတွင် ဘက်စုံ ကူညီဆောင်ရွက်ပြီး မိခင်နှင့်အလေး၊အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့သည် ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီး ထု၏လိုအပ်ချက်ကို ကူညီဆောင်ရွက်ပြီး မီးဘေးကြိုတင်ကာကွယ်မှုအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ အတွင်း မီးဘေးလုံခြုံရေး အတွက် ဖွဲ့စည်းထားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁			
၂			
၃			
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းမရှိပါ။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင် စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၇၃	၆၉.၅၂%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၁	၀.၉%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၁၂	၁၁.၄၂%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၁၈	၁၇.၁၂%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁	၀.၉%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၀၅	၁၀၀%	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသဖြင့် လက်သမား၊ပန်းရံ၊လက်ခစား အလုပ်လုပ်သူများပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်	-			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-			
၄	အဝီစိတွင်း	-			
၅	လက်ငင် ရေတွင်း	-			
၆	စိမ့်စမ်းရေ	-			
၇	ချောင်းရေ	-			
၈	အခြား	မိုးရေ		ရာသီအလိုက်	ရှိ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးသည် မိုးရေကိုသာအဓိကအားထားရပါသည်။ မိုးခေါင်သည့်နှစ်များတွင် ရေရရှိရေးအတွက် ငွေကြေးကုန်ကျမှုများပြားပြီး အထွက်နှုန်းနည်းပါးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၂၂၅	တင်း	၈၀	၁၀၀	၉၀	ဇူလိုင်	အောက်တိုဘာ	မြင့်	လတ်	
ဆောင်းသီးနှံ	၃၁	တင်း	-	-	-	အောက်တိုဘာ	ဖေဖော်ဝါရီ	လတ်	လတ်	စားဖို့ဆောင်သီးနှံ
မြေပဲ	၁၀	တင်း	၇၀	၈၀	၇၅	ဇန်နဝါရီ	မတ်	လတ်	လတ်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စပါးကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးပြီး သွင်းအားစုအနေဖြင့် ဓါတ်မြေဩဇာ၊ပေါင်းသတ်ဆေး၊ ဝိုးသတ်ဆေး၊မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ သုံးစွဲရပါသည်။ ဆောင်းသီးနှံ အဖြစ် စားဖို့ဆောင်သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ မြေပဲအနည်းငယ်စိုက်ပျိုးကြ ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာ ငှားရမ်းလုပ် ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ် ဦး ချင်း ပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေ အတွက်	လယ် သမား ဦးရေ	အရေ အတွက်	လယ် သမား ဦးရေ		
ထွန်စက်	-	-	-	-	-		
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၇	-	-	-	-	-	
အစေ့ချ ကိရိယာ	၂					-	
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	-					-	
ရိတ်သိမ်းစက်	-					-	
ခြွေလှေ့စက်		-	-	-	-	၃၂	
ရေစုပ်စက်	၁၅	-	-	-	-	-	
ခြေနင်းရေတင်စက်	-						
မြက်ရိတ်စက်	-						

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူများမှ လက်တွန်းထွန်စက် အသုံးပြုသူ ထက်ဝက်မျှ ရှိပြီး၊ ချွေလှေ့စက်အားပြင်ပမှ ငှားရမ်းအသုံးပြုကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ တောင်သူအများစုမှာ နွားများဖြင့်သာလုပ်ကိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊ မြေဆီဩဇာ)	လက်ရှိပိုင်ဆိုင်သည့် လယ်ယာမြေမှအပ တိုးချဲ့ရန်မရှိပါ။ မြေဆီဩဇာ သင့်တင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။
ရေရင်းမြစ်	မိုးကောင်းသောက်လယ်ယာမြေ
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	နွားချေး၊ကြက်ချေး၊စပါးခွံများသုံးစွဲ
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	လိုအပ်သည့်ပိုးသတ်ဆေးအား ပြင်ပမှ ဝယ်ယူသုံးစွဲ
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် မြို့နယ်သမအသင်းစုမှ ချေးငွေရယူပါသည်။

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	မိုးညှင်းမြို့ စိုက်/သုဋ္ဌာနမှ အခါအားလျော်စွာ သင်တန်းပေးပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ပုဂ္ဂလိကဆိုင်များမှ ဝယ်ယူသုံးစွဲပါသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	စားဖိုးဆောင်သီးနှံများကို နန်းမားဈေးတွင်ရောင်းချပြီး စပါးကို ကုန်သည်များမှ အိမ်အရောက်လာရောက်ဝယ်ယူပါသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိတောင်သူများသည် မိမိတို့၏လယ်ယာမြေတွင် ရာသီအလိုက်စားဖို ဆောင်သီးနှံနှင့် မြေပဲကိုစိုက်ပျိုးကြပြီး လိုအပ်သောအရင်းအနှီးငွေကြေးအား မြို့နယ်စိုက်ဘဏ်နှင့် မြို့နယ်သမ္မတအသင်းစုမှ ချေးယူပါသည်။ထွက်ရှိသောသီးနှံများကို လက်ကားဝယ်ယူသူများမှ အိမ်အရောက်ဝယ်ယူခြင်း၊ ကျန်သီးနှံကို နန်းမားဈေးတွင် ရောင်းချကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	မြေလွတ်၊မြေရိုင်းမရှိပါ။
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	တင့်သင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	စိုက်ဘဏ်နှင့်သမ္မတအသင်းစုမှ ချေးယူ
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	စပါး မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးများကို စိုက်/သုမှ ဝယ်ယူပြီး မြေဩဇာကို ပြင်ပဆိုင်များမှ ဝယ်ယူသုံးစွဲပါသည်။
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	မရှိပါ။
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	မိုးကောင်းသောက်လယ်ယာမြေများဖြစ်ပါသည်။
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	တိုက်ရိုက်ရေသုံးစွဲနိုင်သည့်ဆည်မရှိ
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	စားဖိုးဆောင်သီးနှံများတွင် ဖျက်ပိုးအနည်းငယ်ကျရောက်ပြီးမြေပဲ အတွက် ကြွက်များဖျက်ဆီး
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	ကုန်သည်ပွဲစားမှ ဝယ်ယူဈေးဖြင့်သာရောင်းချရပါသည်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မြို့နယ်စိုက်/သုမှ အခါအားလျော်စွာ သင်တန်းပေးပါသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန် မြေလွတ်၊မြေရိုင်းမရှိခြင်း၊ လယ်ယာမြေများသို့ တိုက်ရိုက်ရေရှိနိုင်မည့် ဆည်မရှိခြင်း၊ သီးနှံများရောင်းချရာတွင် ကုန်သည်ပွဲစားများ၏ ဈေးကစားဝယ်ယူခြင်း များရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၃၂	၁၃၈	
နို့စားနွား			
မြင်း	၄	၈	
ကျွဲ	-	-	
မြည်း	-	-	
လား	-	-	
ဆိတ်			
သိုး			
ဝက်	၂၄	၅၄	
ကြက်	၃၈	၃၉၄	
ဘဲ	၂	၃၃	
နွားနောက်	-	-	
အခြား	-	-	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-		
ပုဇွန်ကန်	-		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
အခြား	-		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာမြေစိုက်ပျိုးရန်အတွက် ခိုင်းနွားများမွေးမြူကြပြီး တပိုင် တနိုင် ဝက်၊ကြက်၊ဘဲ အနည်းငယ်မွေးမြူကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိပါ။
ရေရရှိမှု	နွားများအတွက် နန့်ရင်းချောင်းရေအိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်အတွက် နေအိမ်အတွင်းရှိ ရေတွင်းတိုင်ကန်မှရရှိ
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	ဒေသတွင်းရောင်းဝယ်သည်။
ချေးငွေ	မြို့နယ်သမအသင်းစုမှ ချေးယူပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ဖွဲ့၊ဇကွဲအား ဒေသတွင်း ဆန်စက်များမှ ဝယ်ယူသုံးစွဲ
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်သည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	ရှိ
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	-
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ တပိုင်တနိုင်မွေးမြူကြသည့်ကြက်၊ဝက်၊ဘဲများအား လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရာတွင်ဈေးနှိမ်ခြင်း၊ရောင်းချရန်ဝယ်လက်ခက်ခဲခြင်းများရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	မြို့နယ်သမအသင်းစုမှ ရယူနိုင်ပါသည်။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ခွာနာ၊ လျာနာ၊ လည်ချောင်းကွဲ၊ ဝက်နာရွက်ပြာ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	တိ/ကု ဌာနမှ သင်တန်းပေးသင့်
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအချိန်မီ မရရှိနိုင်ခြင်းနှင့် မွေးမြူရေးနည်းပညာအသိအမြင်အားနည်းမှုများမှအပ ကြီးမားသော အဟန့်အတားများ မရှိပါ။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	-			
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-			

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၃၁	-	၂၂	လတ်
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	-			
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)		၃	-	လတ်
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၄	-	-	လတ်
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	-	-	-	
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	-	၄	-	
၁၃	ပညာရေး	၂	၃၀	-	
၁၄	ကျန်းမာရေး	-	၄	-	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၆	အိမ်များတွင်	၁၂	-	၂၁	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)	၁	-	၁	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၅၈	၄၁	၄၄	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းအိမ်များတွင် အငှားလိုက်ကျဘမ်း၊ လက်လုပ်လက်စားသမား အများဆုံးဖြစ်ပြီး ပညာရေးဝန်ထမ်းအနည်းငယ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လုပ်သားအင်အားရှိ	ကျေးရွာငယ်ဖြစ်သည့်အတွက် အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း ထူထောင်ရန် မရှိပါ။
ကျေးရွာအရှေ့အနောက်ဘက် တွင် သစ်တောရှိ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

ဇယား(၂၃-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ငွေကြေးအရင်းအနှီးထုတ်ပေးမည့် အဖွဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မရှိခြင်း	လုံလောက်သောငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိခြင်း
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း	ကျေးရွာငယ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးထူထောင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် ရွာငယ်ဖြစ်ခြင်း၊စိုက်ပျိုးမြေနည်းပါးခြင်း၊ ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ ပြားခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးထူထောင်နိုင်မည့် အခြေအနေမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၁	-	-	-	-	-	-	-	-	-
၂	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ	-							၁	-	-
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	-									
	၆ လ အထိ	-									
	၁၂ လ အထိ	-									
	၁၂ လ အထက်	-									

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	-

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း၌ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်သူ တစ်ဦးမှာ မိသားစုအပိုဝင်ငွေရရန် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာ အတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		၁			✓
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)			-	-	-
	- ဘဏ်			-	-	-
	- လူကြိုက်လွှဲလွှဲခြင်း			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြိုက်လွှဲလွှဲခြင်း			-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၄၄၀လုံး	၈မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ခြေလျင်၊ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး	ကား၊ဆိုင်ကယ်
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	စားသုံးကုန်၊ဆန်စပါး	စားသုံးကုန်၊ဆန်စပါး
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	တထပ်ဆောင်း	တထပ်ဆောင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်(စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သမချေး ငွေ)	စိုက်စရိတ် ချေးငွေ	၈ လ		ပုံစံ(၇)	ပုံစံ(၇)ရှိရန်လိုအပ်သည်။
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	-	-	-	-	-
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု /ငွေချေးအစီအစဉ်	စိုက်ပျိုးသမ မွေးမြူသမ	၆လ	၁.၅	အိမ်ဝန်း လယ်	-
ငွေချေးပေးသူ	အစိုးရ	-	-	-	-
အပေါင်ဆိုင်	-	-	-	-	-
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေ					-

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမ ည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
မျိုးများ					
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိတောင်သူများသည် စိုက်ပျိုးစရိတ်အတွက် လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ၊ မြို့နယ်သမ္မတအသင်းစုမှ လည်းကောင်း ချေးယူကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	လတ်	ဓါတ်မြေသြဇာများပြားစွာသုံးစွဲ
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	-
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	ရောဂါအလိုက်ပိုးသတ်ဆေးအသုံးပြုရန်
ရေရင်းမြစ်	နိမ့်	မိုးရေသာအဓိကသုံးစွဲ
ငါးမျိုးကွဲများ		
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ		
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	လတ်	စနစ်တကျသတ်မှတ်ထားသည့် နေရာရှိခြင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
စာမတတ်သူဦးရေ	၃	၅	၈	၁.၅
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၁၀	၄	၁၄	၃
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၀	၄၁	၆၁	၁၂
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၁၃	၈၈	၂၀၁	၃၈
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၅၃	၈၃	၁၃၆	၂၆
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၇	၁၅	၂၂	၄
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၃	၆၁	၈၄	၁၆
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	၂၁၆	၂၈၈	၅၀၄	၁၀၀

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေ(၈)ဦးမှာညာဏ်ရည်မမှီစိတ်ပေါ့သွပ်သူများနှင့် အသက်ငယ်စဉ်စာမသင်ခဲ့သောသူများဖြစ်ပြီး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ကြားသူဦးရေ (၁၄)ဦးမှာ အသက်ငယ်စဉ် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် စာသင်ခဲ့ရသဖြင့် ရေးတတ်ဖတ်သောသူများဖြစ်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၂၇	၄၁	၆၈	၄၈.၂၃%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၁၉	၂၆	၄၅	၃၁.၉၁%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၂	၁၄	၁၆	၁၁.၃၅%
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၄	၈	၁၂	၈.၅၁%

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျားမကျောင်းတက်သူဦးရေ (၁၄၁)ဦးရှိပြီး မူလတန်းကျောင်းတက်သူ ရာခိုင်နှုန်း(၄၈.၂၃) အလယ်တန်းကျောင်းတက်သူ ၁၁.၃၅%နှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းတက်သူ ၈.၅၁% တက်ရောက် ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ကျေးရွာနှင့်တဆက်တည်း	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်	
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၁၈၀ ပေ၊ ၃၀ ပေ၊ ၁၂ ပေ	
အမိုး၊နံရံအခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊အုတ်၊ပျဉ်(ဆွေးမြေ)	
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ရှိ ကောင်း	
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	ဆန်ပြုတ် တစ်လတစ်ကြိမ်	
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ
အစိုးရခန့်		၇
ကျေးရွာခန့်	-	-၁
	ပေါင်း	၇
	ကျား	မ
		ပေါင်း

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်လုံး၏ ကြမ်းခင်း ဆွေးမြေပျက်စီးနေသဖြင့် ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ခြင်း၊မူကြိုကျောင်းဆရာမရှိခြင်း၊ ငှားရမ်းအသုံးပြုရခြင်း၊ မူကြိုကျောင်းဆောင်အသစ်နှင့် ဝန်ထမ်းအိမ်သာဆောက်လုပ်ပေးရန် လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျောင်းဝင်းလုံခြုံရေးအတွက် ဝန်းခြံကာရန်ရန်လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	အစိုးရခန့်(၇)ဦး၊ကျေးရွာခန့်(၁)ဦး
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၉.၅%၁
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	-
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ကျောင်းကော်မတီမှ တာဝန်ယူသည်။(၁၉၉၀ခုနှစ်မှ စတင်၍)
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်	-

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မရှိ
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျောင်းအားကစားကွင်းအား ပီပြင်အောင်ပြုပြင်ရန်နှင့် အားကစားပစ္စည်း ပြည့်စုံရန် လိုအပ်ပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော		✓		
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		✓		
၃	ငှက်ဖျား		✓		
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ		✓		
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ		✓		
၆	တီဘီ		✓		
၇	ဆီးချို	✓			
၈	သွေးတိုး	✓			
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)		✓		
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု		✓		
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ		✓		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးအရ ထူးခြားမှု ဆိုးရွားစွာ ဖြစ်မှုမရှိပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ	✓		ဖိလတစ်ကြိမ်ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆေးထိုး
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	✓		
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	✓		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	✓		ဖိလတစ်ကြိမ် ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆေးထိုးပေးသည်။
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	✓		ဖိလတစ်ကြိမ် ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆေးထိုးပေးသည်။
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	✓		ဖိလတစ်ကြိမ် ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆေးထိုးပေးသည်။
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရ ပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	✓		ဖိလတစ်ကြိမ် ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆေးထိုးပေးသည်။
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်	✓		ကျေးရွာအတွင်းကျန်းမာရေးဌာနမှ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ
ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	၅၈လုံ	ရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး- ၁ သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ-	လုံလောက်မှုရှိ၊	ကျေးရွာ အတွင်း ကျန်းမာ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			ကြီးကြပ် (၁) - ကြီးကြပ် (၂) - တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည်-		ေးဌာန မရှိပါ။ နန်းမား ကျေးရွာ ကျန်းမာ ရေးဌာန ကိုသာ အသုံး ပြု ပါသည်။
တိုက်နယ် ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - ၅ ဦး သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ - ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
မြို့နယ် ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
ဆေးဆိုင်		-	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင် သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-- ဆေးဝါး--	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
				သိုလှောင်ပုံစနစ်-- အအေးခန်းစနစ်--	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိပါ။ နန်းမားကျေးရွာနှင့် တဆက်တည်းဖြစ်နေသဖြင့် နန်းမားကျန်းမာရေးဌာန၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံများတွင် သွားရောက်ကုသပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၉) ရေနံနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/ အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၁၅	ကောင်း	√	√	√	
အဝီစိတွင်း (စက်တပ်)						
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၇၂	ကောင်း	√	√	√	
ကန်	-					
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	-					
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-					
အခြား	-					

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သောက်သုံးရေအတွက် လုံလောက်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၉၁	
ကျင်းအိမ်သာ	၉	
မြေပေါ် အိမ်သာ	-	
တောထိုင်	-	
စုစုပေါင်း	၁၀၀	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်ထောင်စု(၅)စုမှာ အိမ်ဝန်းတစ်ခုအတွင်းပူးပေါင်းနေထိုင်သူများဖြစ်၍ အိမ်သာကို ပူးပေါင်းသုံးစွဲကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	✓		ကျေးရွာအတွင်း သာရေး၊ နာရေးကိစ္စတွင် ချက်ပြုတ်လုပ်ကျွေးမွေးရန် တာဝန် ယူကြသည်။
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု	✓	-	ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု		✓	
၅	အခြား (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်... (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း သာရေး၊ နာရေးကိစ္စတွင် ချက်ပြုတ်ရန် ဒယ်အိုး၊ ဒန်အိုးကြီး များ လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး	၁၉၅၀		√	၅၀၀၀ ပေ
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ဆိုး	၁၉၅၀		√	၁၅၀၀ ပေ
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ဆိုး	၂၀၁၂		√	၁၅၀ ပေ
အခြား						

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လမ်းများသည် မြေသားလမ်းဖြစ်သဖြင့် မိုးရာသီတွင် ချိုင့်ခွက်များဖြစ်ခြင်း၊ ရွံ့ဗွက်များဖြစ်ခြင်း၊ လမ်းမြေမညီညာခြင်းကြောင့် သွားလာရန်ခက်ခဲခြင်းကြောင့် လမ်းအားလုံးအား ကတ္တရာလမ်း(သို့)ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းပေးသင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-				
ကွန်ကရစ်တံတား	၁၈'x၃'	ကောင်း	၂၀၁၅	-	√
ကြိုးတံတား	-				
ရေပြန်	-				
အခြား	-				

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နန်းမားကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအသစ်ဖောက်လုပ်ရာတွင် ၂၀'x၇'x၆' အရွယ်အစားရှိ ကွန်ကရစ်တံတားအသစ်တစ်ခု ဆောက်လုပ်ရန်လိုအပ်ပါကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	-			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-			
အခြား	-			

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ - လှေ၊သမ္ဗန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရေကြောင်းသွားလာ အသုံးပြုမှုမရှိပါ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက် လှေ	လှေ၊ သမ္ဗန်	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်က ယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွား လှည်း
အရေအတွက်	-	-	၅၉	၁၁၆	၃	၃	-	၁၉

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၆၄	သင့်	
ဆိုလာစနစ်			
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-		
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-		
လေစွမ်းအင်	-		
ဇီဝလောင်စာ	-		
အခြား			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စု (၁၀၅)အိမ်မှ (၆၄)အိမ်သာ မဟာဓာတ်အားလိုင်း သုံးစွဲမှုပြုပြီး(၄၁)အိမ်မှာ သုံးစွဲမှုမပြုနိုင်သေးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုဟ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၁၇၆	၄	၆၈	၅၃	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	-
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေး၊ ပရဟိတလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ဓမ္မာစကြိုဝန်ရွတ်ခြင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းဆောင်သစ်ဆောက်လုပ် ရာတွင် ပါဝင်ခြင်း
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ဒေသဘောလုံးပွဲများတွင် နှစ်စဉ်ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကျေးရွာသန်ရှင်းရေး
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ညောင်ရေသွန်းပွဲ၊ မီးထွန်းခြင်း၊ ဝန်ရွတ်ခြင်း (နှစ်စဉ်)
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်စသည်များ အား လက်လှမ်းမီမှု	တယ်လီဖုန်းများမှ အင်တာနက်သုံးစွဲ

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိရွာသူရွာသားများသည် အလှူမင်္ဂလာ၊ ရိုးရာဓလေ့ပွဲများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး၊ ကျေးရွာသန်ရှင်းသာယာရေးကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာနေလူထု သည် ခေတ်နှင့်အားလျော်စွာ ဖုန်း(တယ်လီဖုန်း)များကို ကိုင်ဆောင်ထားကြသဖြင့် အင်တာနက်သုံးစွဲမှု ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများအား လက်လှမ်းမီမှု	အမ်ပီတီ၊ တယ်လီနော၊ အူရီဒူးဖုန်းလိုင်းများအားလုံးကို လက်လှမ်းမီ အဆင်ပြေစွာ သုံးစွဲနိုင်ကြသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	-
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	နန်းမားရဲစခန်းနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ပါသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး၊ ကယ်ဆယ်ရေး၊ ကူညီရေးအတွက် ကြက်ခြေနီအသင်းဖွဲ့စည်းထားပြီး မှုခင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ လုံခြုံရေးကိစ္စရပ်များအတွက် နန်းမားရဲစခန်းနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် / သာမန်	မရှိ	မရှိ	၅	မရှိ

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှု၊ ခိုးမှု၊ အကြမ်းဖက်မှုမရှိကြောင်းနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးမှု ဖြင့် ထောင်ကျသူ (၅) ဦးရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာရှိ လူငယ် (၉၀%) ခန့်မှာ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲနေကြသူများဖြစ်ကြောင်းလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	လမ်း၊တံတား					
	• ကျေးရွာတွင်း လမ်း၊တံတား၊ ရေမြောင်း	• လမ်းများဟာမိုးရာသီ ကာလတွင်ပျက်စီး၊ ရေနုတ်မြောင်းများ စနစ်တကျမတူးဖော် ခြင်းကြောင့်	• မိမိအိမ်ရှေ့မြောင်း များ မိမိကိုယ်တိုင် တူးဖော်နိုင်၊တံတား ဆောက်မှု လုပ်အား ရှိ	• စည်းကမ်းမလိုက် နာ၊စီးပွားရေးအ ဆင်မပြေ၊အချိန် ပြည့် အလုပ်များ နှင့်လုပ်ကိုင်နေ တံတားတည် ဆောက်ရန် ရံပုံငွေ မရှိ	• စီမံချက်ထဲရေးဆွဲ ရန် အကုန်အကျ များမည့် လမ်း၊ တံတားများ ပံ့ပိုးငွေ တောင်းခံရန် ပြန်လုံးများအား ကျေးရွာမှ ဝိုင်းဝန်းပြုပြင်ရန်	- ကျေးရွာအတွင်းရှိလမ်း များအား ကျောက်ချော၊ ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း အား နိုင်ငံတော်မှ စီမံကိန်း များချမှတ်ပေးရန် တံတား အား ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေတောင်းခံရန်
၂	မီးဘေးအန္တရာယ်					
	• မီးသတ်ရေကန်	• မီးဘေးအန္တရာယ်အ တွက် နွေရာ သီရေရနိုင်မှု အလှမ်းဝေး	• မြေနေရာအဆင်သ င့်ရှိ ကျေးရွာမှလဲ အသင့်အတင့်ကော က်ခံရရှိနိုင်၊ဝိုင်းဝန်း လုပ်ဆောင်နိုင် သောအင်အားရှိ	• ငွေကြေးအခက် အခဲကျေးရွာ၌ နွမ်းပါးသူများ ပြား အခက်အခဲရှိ	• ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၌ ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ကျေးရွာ၌ လုပ်အား ပါဝင်နိုင်၊အတင်း အကြပ်ခွဲတမ်း ကောက်ခံရင်ဖြစ်နိုင်	○ မီးသတ်ရေကန်တည် ဆောက်ရန်အတွက် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ တောင်းခံရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၃	ပညာရေး					
	စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်၊ မူကြိုကျောင်း အသစ်ဆောက်လုပ်ရန်၊ ကျောင်းခြံစည်းရိုးဝင်းကာရန်	သက်တမ်းကြာမြင့်သောကြောင့် ကျောင်းသားဦးရေများပြားလာခြံစည်းရိုးဝင်းများ ပျက်စီးယိုယွင်းလာသောကြောင့်	မြေနေရာအဆင့်သင့်ရှိကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ လုပ်အားရရှိနိုင်၊ အနည်းငယ်ရံပုံငွေရှိ	ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများပြား၊ ကျောင်းသားဦးရေတိုးလာ ပျက်စီးမှုများသောကြောင့် ကလေးများအန္တရာယ်ရှိ၊ လုံခြုံမှုမရှိ	နိုင်ငံတော်စီမံချက်၌ ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ကျေးရွာလုပ်အားရှိ၊ မြေနေရာအကျယ်အဝန်းရှိ	စာသင်ကျောင်းပြင်ထိန်း၊ မူကြိုကျောင်းဆောက်ရန် နိုင်ငံတော်စီမံချက်၌ ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်၊ ခြံစည်းရိုးဝင်းအား ကာရံဖို့ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ တောင်းခံရန်
	အုပ်ချုပ်ရေး					
၄	အုပ်ချုပ်ရေးရုံး	ကျေးရွာအုပ်စုအမည်ခံဖြစ်သောကြောင့်	ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကောင်းခြင်း၊ ရွာချင်းဆက်စပ်ခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ဆက်စပ်မှုရှိ၊ အတွေ့အကြုံရှိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ	မြေနေရာမရှိခြင်းလမ်းဖောက်လုပ်ရာတွင် ရုံးမြေနေရာ ပေးလိုက်ခြင်းစီးပွားရေးအဆင်မပြေခြင်း ရန်ပုံငွေ	စီမံချက်ထဲရေးဆွဲရန် ကျေးရွာလုပ်အားရှိ မြေနေရာရွေးချယ်မှုရှိ	နိုင်ငံတော်စီမံချက်၌ ထည့်သွင်းရေးသွင်းရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
			ရှိခြင်းကြောင့်	မရှိ		
	လူနာတင်ယာဉ်					
၅	• လူနာတင်ယာဉ်(၁) စီးလိုအပ်	• ကျေးရွာလိုအပ်ချက် တစ်ခုဖြစ်ကျန်းမာ ရေးစောင့်ရှောက်မှု ညီရန်	• ကားမောင်းတတ် သူရှိ စေတနာရှင် အဖွဲ့များရှိ	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း	• ရပ်မ/ဖများနှင့်တိုင် ပင်ညှိနိုင်ပြီး သင့်တင့် သောနှုန်းကို ကောက်ခံရန်၊ ကျေးလက်ဦးစီးဌာန ထံ တင်ပြတောင်းခံ ရန်	နိုင်ငံတော်စီမံချက်ထဲ၌ ထည့် သွင်းရေးဆွဲသင့်
၆	ကုန်ဈေးနှုန်း					
	• စပါးဈေးနှုန်း တိုးမြှင့်ပေးရန်၊ ကုန်စည်ဈေးကွက်	• စပါးဈေးနှုန်းပုံမှန် မရှိ၊ဈေးနှုန်းကျဆင်း သောကြောင့်	• တောင်သူလယ် သမားအများစုရှိ သောကြောင့်	• ဘဏ်ဆပ်ရန်ခက် ခဲ၊စိုက်ပျိုးစရိတ် မြင့်မား	• စိုက်ဘဏ်မှ ငွေထုတ် ချေးပေးမှုရှိ	နိုင်ငံတော်စီမံချက်တွင် ထည့် သွင်းရေးသွင်းရန်
	•	•				
၇	ခါတ်မြေဩဇာ					
	• ခါတ်မြေဩဇာ	• ဈေးနှုန်းမြင့်မားနေ သောကြောင့်	• အများစုအသုံးပြု နေ	• ဈေးနှုန်းမြင့်မား ပြီးစပါးပေါ်မှ ပြန်ဆပ်ရ၊စပါး	• ဈေးနှုန်းသက်သာ သည့်ဈေးနှုန်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ပေး	• နိုင်ငံတော်စီမံချက်တွင် ထည့်သွင်းရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
				ဈေးနှုန်းကျဆင်း		
၈	• ကုန်ထုတ်လမ်း၊ တံတား	•	•	•	•	•
	• ကုန်ထုတ်လမ်း တံတားကောင်းမွန် ရေး	• ကုန်ထုတ်တံတား တည်ဆောက်ရန်နှင့် ကုန်ထုတ်လမ်း ကောင်းမွန်ရန်	• လုပ်အားရှိ၊လှည်း၊ နွားများရှိ၊ကားများ ရှိ	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း ညီညွတ်မှုအား နည်း	• ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး တွင်တောင်းခံရန် ကျေးရွာလုပ်အားနှင့် ပူးပေါင်းဖြေရှင်း	• ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် တွင်ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်
၉	• ရေအရင်းအမြစ်	•	•	•	•	•
	• ရေအရင်းအမြစ် ရေလွှဲဆည်	• စိုက်ပျိုးရေးခက်ခဲ မိုးရေခံစောင့်မျှော် စိုက်ပျိုး	• စိုက်ပျိုးမြေဧကများ ပြား၊ဆည်တည် ဆောက်ရန်စီမံချက် ရှိ	• မိုးရေခံလယ်များ ဖြစ်၊ရာသီဥတု မမှန်ကန်၊ရေပေး ဝေမှုမမျှတမှုရှိ	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ ဖြိုးရေးစီမံချက်တွင် ထည့်သွင်းတောင်းခံ ရန်၊ဆည်များပြုပြင် တည်ဆောက်ရန်	• ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနမှ (ကွင်းဆင်း)ဆောင်ရွက်ပေး ရန်ရှိ
၁၀	• ငွေကြေးအရင်းအ နှီး	•	•	•	•	•
	• ငွေကြေးအရင်းအ နှီး	• မပြည့်စုံသည့်ဦးရေ များပြား၊မိသားစု စီးပွားရေးတိုးချဲ့	• စီးပွားရေးလုပ်နိုင် သည့်ဦးရေများပြား လုပ်ချင်စိတ်ရှိ	• စားဝတ်နေရေး အတင်မပြေ၊ငွေ ကြေးအရင်းအနှီး စိုက်ပေးသူမရှိ၊ ကုန်ဈေးနှုန်း	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ ဖြိုးရေးတင်ပြတောင်း ခံရန်၊သမဝါယမ အသင်းများတွင် အသင်းဝင်ရန်	• နိုင်ငံတော်အဆင့်စီမံချက်ထဲ တွင် ထည့်သွင်းတောင်းခံရန် မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းအား ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ထဲတွင် ထည့်သွင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
				ကြီးထွားခြင်း		ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ ဖြိုးရေးတင်ပြတောင်း ခံရန်၊ သမဝါယမ အသင်းများတွင် အသင်းဝင်ရန် နိုင်ငံတော်အဆင့်စီမံ ချက်ထဲ တွင် ထည့်သွင်းတောင်းခံရန် မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းအား ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ထဲတွင် ထည့်သွင်းတောင်းခံ သွားရန်
၁ ၁	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	•	•	•	•	•
	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်း ပါးခြင်း	• ကုန်ဈေးနှုန်းမြင့်မား ခြင်း၊ စားဝတ်နေရေး ကြပ်တည်း	• အလုပ်လုပ်နိုင်သူဦး ရေများပြား	• အလုပ်အကိုင် လုပ်ငန်းမရှိ၊ ဈေးနှုန်းအဆင် မပြေ	• လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဆက်စပ်ရန်၊ ကျေး လက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆက်စပ်အကူအညီ တောင်းခံရန်	• နိုင်ငံတော်စီမံချက်ထဲ၌ ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များ ဖန်တီးပေးရန် ကျေး လက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁၂	• သစ်ရရှိနိုင်မှုအခြေအနေ	•	•	•	•	•
	• ဒေသတွင်သုံးစွဲရန် သစ်ရရှိနိုင်မှုနည်းပါးခြင်း	• အဖမ်းအဆီးများ၊ လာဘ်ပေးယူမှုများ	• ကျေးရွာအရှေ့အနောက်ဖက် မနီးမဝေး၌ သစ်တောများရှိ	• လိုင်စင်ရသစ်ခွဲစက်များအား လိုအပ်သောသစ်အမျိုးအစားဆိုင်များ ဝယ်ယူရရှိမှုမရှိ	• ဒေသအတွက်လိုအပ်သောသစ်များ အချိန်ရာသီမရွေးဝယ်ယူရရှိမှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်	• လိုင်စင်ရသစ်ရောင်းဆိုင်များ ခွင့်ပြုထားရှိပေးရန်၊ ကျေးရွာတွင်းသုံး ဆိုင်များစုံရရှိနိုင်ရန်၊ နိုင်ငံတော်စီမံချက်၌ ထည့်သွင်းရေးသွင်းရန်
၁၃	• ကျား/မအခွင့်အရေး	•	•	•	•	•
	• ကျား/မ ဖိနှိမ်မှု	• စီးပွားရေးအဆင်မပြေသောကြောင့်	• အသိပညာပေးဟောပြောစည်းလုံးမှုရှိအမျိုးသမီးရေးရာ၊မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့အစည်း	• တိုင်ကြားမှုအားနည်းအရက်အကြောက်ကြီး	• ကျေးရွာရပ်မိ/ဖများမှ ဖြေရှင်းအမျိုးသမီးရေးရာ၊ မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့အစည်းမှ ဖြေရှင်းနိုင်	• အတိုးနည်း နှစ်ရှည်ရင်းနှီးငွေရရှိရန်၊အိမ်တွင်းမှုအတတ်ပညာများ ပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်
၁၄	• ပစ္စည်းခန်းမ	•	•	•	•	•
	• ချက်ပြုတ်အိုးကြီးများလိုအပ်၊ရပ်ရွာခန်းမလို	• အလှူမင်္ဂလာပွဲများအတွက် ပွဲလမ်းများကျင်းပရာတွင်	• ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းအတွက် မြေနေရာရှိ	• တည်ဆောက်ရန် ငွေကြေးရန်ပုံငွေမရှိ	• ကျေးရွာမှ ပူးပေါင်းဖြေရှင်းရန်	• ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးမှ ကူညီထောက်ပံ့ပေးရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		လမ်းများကို ပိတ်ပင်ရခြင်း				
၁၅	• ကျန်းမာရေး	•	•	•	•	•
	• ကျန်းမာရေး၊ ယင်လုံအိမ်သာ၊ ရေနုတ်မြောင်း မကောင်း	• ကျန်းမာရေးဌာနမရှိ ရေနုတ်မြောင်းများ ပိတ်ဆို့သောကြောင့် ရေဆိုးများလမ်းပေါ် တက်	• မြေနေရာရှိ၊ လုပ်အားရှိ	• တိုက်နယ်ကျန်း မာရေးဌာနနှင့် နီးကပ်စားဝတ် နေရေးအဆင် မပြေ	• ကျေးရွာအတွင်း ကျန်းမာရေးဌာနတ ည်ဆောက်ပေး၊ ဆရာ မထားရှိပေးရန်၊ ဆေး ဝါးများထားရှိပေးရန်	• ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း ကျန်း မာရေးဌာနတည်ဆောက် ပေးရန်
၁၆	• အတတ်ပညာ	•	•	•	•	•
	• အိမ်တွင်းမှုအတတ် ပညာ	• မိသားစု စားဝတ်နေ ရေး အဆင်ပြေရန်၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းများရရှိနိုင် ရန်၊ ဒေသထွက်ကုန် များ ကျယ်ပြန့် သုံးစွဲ မှုရှိစေရန်	• လုပ်အားရှိ၊ ဒေသ ထွက်ကုန်ပစ္စည်း များရှိ	• နည်းပညာအားန ည်း ဈေးကွက်မရှိ တီထွင်ကြံဆမှု အားနည်း	• သက်ဆိုင်ရာဌာနများ မှ ဖြေရှင်းကူညီပေး ရန် ဈေးကွက်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖန်တီးပေးရန်	• နိုင်ငံတော်အဆင့်စီမံချက်ထဲ တွင် ထည့်သွင်းရေးသွင်းရန် ကျေးလက်စီမံချက်တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်
၁၇	• အားကစားကွင်း	•	•	•	•	•

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• ကျေးရွာပိုင်အား ကစားကွင်း	• လူငယ်နှင့်အားကစား လမ်းမှားလိုက်မှု နည်းပါးရန် စိတ် ထွက်ပေါက်တစ်ခု ကစားသမားကောင်း များပေါ်ထွန်း	• လူငယ်များအား ကစား ဝါသမာ ပါခြင်း	• အားကစားပစ္စည်း နေရာမရှိ ခြင်း ကျေးရွာရန် ပုံငွေမရှိခြင်း	• နိုင်ငံတော်အဆင့် စီမံချက်ထဲတွင် ထည့်သွင်းရန် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ထဲ၌လည်း ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်	• ကျေးရွာပိုင်အားကစားကွင်း ဖြစ်မြောက်ရန် ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ ရပ်မိရပ်ဖများမှ ဝိုင်းဝန်းကူညီဖြေရှင်းပေးရန်
၁၈	• မူးယစ်ဆေးဝါး	•	•	•	•	•
	• မူးယစ်ဆေးဝါး	• အလွယ်တကူဝယ်ယူ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ လူငယ် များ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်း ပါးခြင်း၊ ဖမ်းဆီး အရေးယူမှုအားနည်း ခြင်း	• မျိုးဆက်သစ် လူငယ်များရှိခြင်း	• တရားဥပဒေစိုး မိုး မှုအားနည်း မိဘ ပြည်သူပါဝင်မှု အားနည်း၊ သတင်းလုံခြုံမှု မရှိခြင်း၊ လာဘ်ပေး/ယူမှု ရှိခြင်း	• ကျောင်းပညာရေး သင်ရိုးညွှန်းတမ်းထဲ တွင် ရေးသွင်းရန် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖမ်း ဆီးအရေးယူမှုများ ပြုလုပ်သင့် မိဘ ပြည်သူပါဝင်လာ အောင် လုပ်ဆောင်သင့်	• တိကျပြတ်သားတဲ့ဥပဒေပု ဒ်မဖြင့် အရေးယူပေးရန်၊ တရားခံဆေးစစ်ခြင်းများ မပြုလုပ်သင့်တော့ဘဲ နှစ်ကြီးအပြစ်ဒဏ်ကို အမြန် အမိန့်ချသင့်
၁၉	• ပရဟိတအဖွဲ့ အစည်း	•	•	•	•	•
	• ကျေးရွာပိုင်မဏ္ဍာပ်	• ကျေးရွာသူ/သားများ	• စိတ်ပါဝင်စားမှု	• ကုန်ကျစရိတ်	• သင့်တင့်သောရန်ပုံ	• ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	တစ်ခုလိုအပ်၊ လူငယ်ပရဟိတအ ဖွဲ့အစည်း	ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုများ သဘာဝဘေးအန္တရာ ယ်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကူညီဖြေရှင်းနိုင်ရန်	ရှိခြင်း၊အရင်းခံ စိတ်ထားကောင်း များရှိခြင်း	ရန်ပုံငွေမတောင့် တင်း၊အသင်း အဖွဲ့များနှင့်ချိတ် ဆက်မှုအားနည်း၊ တခြားအဖွဲ့အစ ည်းများကို မှီခို အားထားခြင်း	ငွေရှာနိုင်၊လုပ်အား အင်အားရှိ၊ ကျေးလက်ဦးစီးဌာန တွင် တောင်းခံသွားရန်	ထဲတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်

ကိုးကားစာရင်း

၁။စိုက်ပျိုးရေး၊

မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ကျေးလက်
ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၆ ခု စက်တင်ဘာလက ညောင်ပင်သာကျေးရွာတွင်
ကျင်းပခဲ့သောကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ
တ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊